

**VÝNOS MINISTRYNĚ ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY Č. 5 /2016,
KTERÝM SE STANOVÍ STANDARDY KVALITY PÉČE O DĚTI
VE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍCH PRO VÝKON ÚSTAVNÍ VÝCHOVY NEBO OCHRANNÉ VÝCHOVY
A PRO PREVENTIVNĚ VÝCHOVNOU PÉČI**

**ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ**

**Čl. 1
Předmět úpravy**

Výnos stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči a podrobnosti metodického vedení zařízení ze strany diagnostických ústavů. Vychází přitom ze zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, z vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a z vyhlášky č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.

**Čl. 2
Obecná ustanovení**

(1) Standardy kvality péče jsou souborem kritérií, která stanovují stupeň úrovně kvality péče v oblasti výchovně vzdělávací, personální, materiální a v oblasti organizační. Standardy definují a nastavují úroveň kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči (dále jen „zařízení“). Jejich účelem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních a zvyšování kvality péče o děti v zařízeních.

(2) Diagnostický ústav je subjektem, který zajišťuje ve svém územním obvodu metodické vedení a poskytování metodické podpory při naplňování standardů kvality péče¹⁾.

(3) Národní ústav pro vzdělávání je subjektem, který zajišťuje přípravu a realizaci vzdělávacího programu pro pracovníky diagnostických ústavů, kteří jsou pověřeni realizací metodické podpory v zařízeních.

---

¹⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST DRUHÁ
Čl. 3
Standardy kvality péče

(1) Standardy kvality péče stanovují kritéria kvality pro účely

- a) sebereflexe a sebehodnocení pracovníků zařízení,
- b) metodického vedení pracovníků zařízení,
- c) hodnocení jejich naplňování.

(2) Standardy kvality péče jsou členěny do pěti tematických oblastí. Každá oblast obsahuje shrnující záměr standardu a konkrétní kritéria kvality. Standardy kvality péče jsou uvedeny v příloze č. 1.

(3) Standardy kvality péče se člení na standardy základní a standardy rozvojové. Základní standardy konkretizují požadavky vyplývající z platných právních předpisů, které se vztahují ke kvalitě péče a mají přímou vazbu na výchovu a vzdělávání. Naplňování těchto standardů je zásadní. Rozvojové standardy definují požadavky, které jsou ve vztahu k existujícím normám nadstandardní a tím stanovují směr vývoje kvality poskytované péče.

(4) Standardy základní jsou:

- 1.3, 1.5, 1.6, 1.8, 1.10, 1.11,
- 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.12, 2.14, 2.21, 2.22, 2.23, 2.30, 2.34, 2.36,
- 3.1, 3.2, 3.5, 3.7,
- 4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6,
- 5.1, 5.2.

(5) Standardy rozvojové jsou:

- 1.1, 1.2, 1.4, 1.7, 1.9, 1.12,
- 2.4, 2.11, 2.13, 2.15, 2.16, 2.17, 2.18, 2.19, 2.20, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27, 2.28, 2.29, 2.31, 2.32, 2.33, 2.35, 2.37, 2.38, 2.39,
- 3.3, 3.4, 3.6,
- 4.3,
- 5.3.

Čl. 4
Metodické vedení

(1) Účelem metodického vedení je

- a) podpora dobré praxe odpovídající standardům kvality péče a případné navržení doporučení ke změně,
- b) poskytnutí metodické podpory při naplňování doporučení,
- c) včasná identifikace možných rizik, která by vyžadovala zásah zřizovatele.

(2) Metodické vedení v zařízení vykonává odborný pracovník diagnostického ústavu.

(3) Pracovníky diagnostického ústavu, kteří vykonávají metodické vedení, pověřuje ředitel diagnostického ústavu; těmito pracovníky může být psycholog, speciální pedagog, popřípadě jiný

odborný pedagogický pracovník, který splňuje předpoklady stanovené zákonem o pedagogických pracovnících, praxi v oblasti ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo preventivně výchovné péče nejméně 5 let a absolvovaný vzdělávací program ke standardům kvality péče minimálně dvakrát ročně. Seznam pověřených pracovníků diagnostický ústav aktualizuje a zasílá Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) a Národnímu ústavu pro vzdělávání.

(4) Metodické vedení zahrnuje

- a) stanovení rozsahu metodického vedení v zařízení ve vztahu ke standardům kvality péče;
- b) příprava a organizace metodického vedení ve spolupráci s ředitelem zařízení;
- c) seznámení se s naplňováním standardů kvality péče ve stanoveném rozsahu;
- d) tvorba závěrů, příprava doporučení a jejich sdělení řediteli;
- e) metodická práce s ředitelem zařízení a jím pověřenými pracovníky na přípravě postupu realizace doporučených změn;
- f) tvorba zprávy o uskutečnění metodické podpory, která je určena řediteli zařízení, ve kterém bylo metodické vedení realizováno;
- g) následná návštěva pracovníka diagnostického ústavu s cílem podpory v realizaci navržených doporučení, vyžaduje-li to povaha navržených doporučení;
- h) dodatek ke zprávě, byla-li realizována následná návštěva.

(5) Podle povahy a rozsahu metodického vedení se pro seznámení se s naplňováním standardů kvality péče použijí tyto zdroje:

- a) písemné podklady a elektronické zdroje,
- b) rozhovor s vedoucím pracovníkem, se zaměstnanci, s dětmi,
- c) vlastní pozorování,
- d) rozhovor s rodinou dítěte či s jinou osobou dítěti blízkou, zpětná vazba od pracovníků orgánů sociálně právní ochrany dětí, zpětná vazba od školy.

(6) Výstupem metodického vedení je zpráva o uskutečnění metodické podpory v místě zařízení, která obsahuje zejména rozsah metodického vedení, závěry z posouzení naplňování standardů kvality péče a doporučení pro zařízení, a je-li součástí metodického vedení také následná návštěva, pak dodatek ke zprávě. Zpráva a dodatek ke zprávě je vždy projednána s ředitelem zařízení, ve kterém byla metodická podpora realizována. Zprávu a dodatek ke zprávě obdrží ředitel zařízení.

(7) Zpráva o poskytnutí metodického vedení obsahuje místo, datum a dobu konání metodického vedení, stanovený rozsah metodického vedení a jeho argumentace, stěžejní závěry z posouzení naplňování standardů, stěžejní doporučení pro zařízení a vyjádření k potřebě realizace následné návštěvy. Je-li součástí metodického vedení také následná návštěva, pak dodatek ke zprávě z následné návštěvy shrne realizované aktivity a výsledky zařízení v plnění doporučení.

(8) Diagnostický ústav podává ministerstvu vždy k 30. červnu kalendářního roku zprávu o průběžné metodické podpoře zařízením.

(9) Průběžná zpráva diagnostického ústavu, kterou předkládá ministerstvu, zejména obsahuje názvy zařízení, ve kterých bylo metodické vedení realizováno a kterým bylo nabídnuto, datum a doba trvání jednotlivých metodických vedení, zdali a kdy byly realizovány následné návštěvy v zařízeních, stručné

vyhodnocení situace v jednotlivých zařízeních ve vztahu ke kvalitativním kritériím stanovených ve standardech a případné návrhy potřebných změn u zařízení ve svém územním obvodu.

Čl. 5

Hodnocení kvality poskytované péče

- (1) Kvalita péče poskytované dětem v zařízení se hodnotí podle standardů kvality péče.
- (2) Hodnocení naplňování standardů kvality péče vykonává Česká školní inspekce v rámci inspekční činnosti²⁾.
- (3) Ministerstvo poskytne České školní inspekci seznam doporučených přizvaných osob.
- (4) Náležitosti realizace inspekční činnosti v zařízeních stanoví Česká školní inspekce svými interními postupy.
- (5) Česká školní inspekce poskytuje Národnímu ústavu pro vzdělávání zpracované výstupy z inspekční činnosti (inspekční zprávy).

Čl. 6

Vzdělávání odborných pracovníků

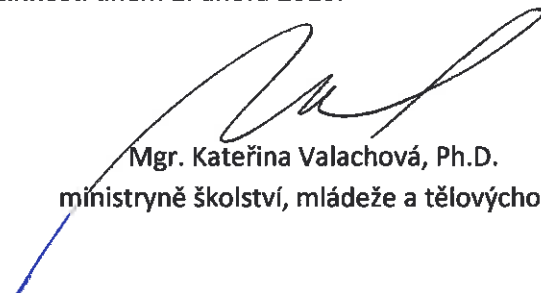
- (1) Ministerstvo prostřednictvím Národního ústavu pro vzdělávání zajišťuje vzdělávání pracovníků vykonávajících metodické vedení v zařízení a vyhodnocování procesu a naplňování cílů zavedení standardů kvality péče.
- (2) Národní ústav pro vzdělávání připravuje metodiku vzdělávání a odpovídá za přípravu a realizaci vzdělávacího programu pro odborné pracovníky diagnostických ústavů pověřené metodickým vedením zařízení.
- (3) Národní ústav pro vzdělávání zajišťuje přípravu podkladů pro evaluaci naplňování účelu standardů. Za tímto účelem využívá anonymizovaná data získaná z výstupů metodické podpory a zpráv z inspekční činnosti, realizuje doplňkový výzkum a každoročně vytváří a ministerstvu předkládá k 31. lednu následujícího kalendářního roku evaluační zprávu.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. 7

Tento Výnos nabývá účinnosti dnem 1. února 2016.

Mgr. Kateřina Valachová, Ph.D.
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

²⁾ § 174 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

Úvodní ustanovení

Pro každý jednotlivý standard kvality péče platí zároveň osm základních zásad:

- (1) Realizace péče v souladu s nejlepším zájmem dítěte, s ohledem na jeho věk, rozumové schopnosti, duševní a tělesný zdravotní stav a rodinný kontext.
- (2) Realizace péče v souladu s individuálními potřebami dítěte.
- (3) Směřování péče k rozvoji samostatnosti, aktivní účasti dítěte ve společnosti, k posilování sebedůvěry, identity dítěte a k rozvoji tělesných, duševních, citových a sociálních dovedností dítěte.
- (4) Plnění požadavků na typ péče dle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů.
- (5) Soulad péče s principem rovného přístupu k dětem zejména bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, náboženství, politické nebo jiné přesvědčení, národnostní, etnický nebo sociální původ, právní či společenské postavení, socioekonomické možnosti, zdravotní postižení, sexuální orientaci atd.
- (6) Zajišťování naplňování práv dětí.
- (7) Vycházení z aktuálních odborných poznatků.
- (8) Naplňování deklarovaných postupů v praxi.

1 VYMEZENÍ ČINNOSTI A INFORMOVANOST

Zařízení dostatečným a vhodným způsobem informuje děti, jak o ně bude v zařízení pečováno, s kým jej budou sdílet, kdo se o ně bude starat, co mají dělat v případě, když se cítí nespokojené, a co se od nich očekává. Zařízení má zpracované informace o své činnosti, které jsou srozumitelné a dostupné dětem, osobám odpovědným za výchovu a dalším příslušným subjektům. Zařízení realizuje mechanismy vedoucí k prevenci a nápravě porušení práv a povinností, o kterých jsou informovány děti, osoby odpovědné za výchovu i zaměstnanci.

1 A Účel a záměr činnosti

- 1.1 Zařízení má písemně stanovenou specifikaci cílové skupiny.
- 1.2 Zařízení má písemně definovány své cíle, činnost, poslání, zásady a základní principy poskytované péče, které respektují individuální kontext situace dítěte a jeho rodinné situace a kontinuitu jeho vývoje.
- 1.3 Místo a doba, během níž je péče poskytována, odpovídají cílům zařízení, potřebám cílové skupiny a potřebám těch, kteří jsou poskytováním péče dotčeni.
- 1.4 Zařízení má písemně specifikovanou svoji úlohu v systému péče o ohrožené děti na místní, regionální, případně nadregionální úrovni.

1 B Informovanost

- 1.5 Zařízení informuje děti, osoby odpovědné za výchovu, zaměstnance, a odbornou veřejnost o poskytované péči, jejích cílech, zásadách a dostupnosti.
- 1.6 Zveřejňované informace odpovídají skutečnosti a jsou průběžně aktualizovány.

1 C Kvalita a efektivita péče

- 1.7 Zařízení uplatňuje interní a externí mechanismy pravidelného hodnocení naplňování poslání, cílů a kvality poskytované péče včetně vyhodnocování zpětných vazeb a stížností (např. vyhodnocování PROD, supervize, porady o dětech, jednání pedagogické rady, stížnosti, evaluační dotazníky, dotazníkové šetření, zpětné vazby ze spolusprávy atd.).
- 1.8 Zařízení zjišťuje názory od dětí a osob odpovědných za výchovu na poskytovanou péči.
- 1.9 Do evaluace péče poskytované zařízením jsou zapojováni také zaměstnanci.
- 1.10 Zařízení má písemně definovány postupy, jak mohou děti a blízké osoby dítěte podat stížnost, jak je stížnost evidována a jak je s ní dále nakládáno. Zařízení zajistí, aby v řešení stížnosti nebyla zapojena osoba, která je předmětem stížnosti a dále minimalizuje riziko, že bude s dítětem nebo blízkou osobou dítěte po podání stížnosti zacházeno negativně z důvodu řešení stížnosti.
- 1.11 Děti a osoby odpovědné za výchovu jsou srozumitelně informovány o možných formách stížností (formální, neformální apod.), o tom, jak a komu si mohou stěžovat, jak bude stížnost evidována, kdo a jak ji bude vyřizovat a v jaké lhůtě. Jsou jim k dispozici kontaktní údaje na osoby, kterým si mohou stěžovat.
- 1.12 Z hodnocení kvality péče a stížností jsou vyvozována příslušná opatření v další péči o děti.

2 PRŮBĚH PÉČE A NÁVAZNÉ SLUŽBY

Zařízení realizuje přijetí, pobyt i odchod dítěte ze zařízení s respektem k potřebám dítěte a jeho zájmům. Zařízení dítěti poskytuje individuální podporu pro jeho komplexní rozvoj, uskutečňování vzdělávacích a výchovných cílů a pro přípravu na samostatný život, podporuje dítě v udržení kontaktů s jejich blízkými osobami a na rozhodování o důležitých aspektech svého života. Děti a osoby odpovědné za výchovu jsou seznámeny se svými právy a povinnostmi a vědí, co se od nich očekává.

2 A Umístování a přijímání dítěte

- 2.1 Přijetí dítěte je realizováno v úzké spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými. Zařízení projednává s dítětem, osobou odpovědnou za výchovu a relevantními subjekty, přání a představy, očekávání, cíle a možnosti péče. Názor všech zúčastněných je aktivně zjišťován, zvažován a je mu přikládána váha.

- 2.2* Zařízení vytváří podmínky pro spolupráci s rodinou dítěte nebo náhradní rodinou a příslušnými subjekty při realizaci přemístění dítěte do rodiny nebo do náhradní rodinné péče.
- 2.3 Zařízení seznamuje děti a osoby odpovědné za výchovu s jejich povinnostmi vyplývajícími z pobytu nebo činnosti dítěte v zařízení a s postupy pro podporu a kontrolu jejich naplňování a s důsledky při nedodržení povinností.
- 2.4* Při přijímání dítěte zařízení vyžaduje potřebnou dokumentaci a dostatečné informace o dítěti a vytváří vhodné podmínky pro jeho přijetí, při předávání dítěte zajišťuje předání potřebné dokumentace a informací.
- 2.5* Dítě je o plánovaném umístění nebo přemístění (např. v rámci zařízení, z jednoho zařízení do druhého apod.) a jeho důvodu s dostatečným předstihem informováno, dítěti i jeho rodině je poskytována při umístění nebo přemístění dítěte podpora.
- 2.6* Dítě dostává při přijetí a dále v průběhu péče, kdykoli je to potřeba, informace zejména o důvodu a předpokládané délce umístění, o chodu zařízení, na koho se může obracet, když bude potřebovat pomoc, o tom, jak bude probíhat kontakt s jeho blízkými osobami, o naplňování svých práv a o svých povinnostech.
- 2.7* Zařízení podporuje společné umístění sourozenců a uvnitř zařízení vytváří podmínky pro jejich blízké soužití (např. umístění v jednom pokoji, rodinné skupině apod.) Pokud společné umístění sourozenců není ze závažných důvodů realizováno, zařízení aktivně podporuje udržování pravidelného osobního kontaktu mezi sourozenci.
- 2.8* Dítě má možnost přinést si do zařízení své oblíbené předměty a věci denní potřeby (zejména ošacení, hračky, fotografie, knihy), které chce mít u sebe. Zařízení aktivně podporuje brzký kontakt dítěte s příbuznými a se společensky blízkými osobami po přijetí do zařízení.
- 2.9* Dohoda o dobrovolném pobytu dítěte se zákonným zástupcem dítěte musí obsahovat konkrétní cíle pobytu, vymezení délky pobytu, práva a povinnosti smluvních stran a výpovědní důvody. Má vypracována pravidla pro situace, kdy lze umístění dítěte/ zletilé nezaopatřené osoby do zařízení na základě dohody odmítnout. Při uzavírání dohod je postupováno tak, aby se na jejich vzniku dotčené strany aktivně podílely a aby mohly rozumět účelu a obsahu dohod.

Není určen pro DD, DDŠ, VÚ (týká se DÚ a SVP)

- 2.10* Smlouva o prodlouženém pobytu v zařízení musí obsahovat konkrétní vymezení práv a povinností smluvních stran, výpovědní důvody a lhůty. Výpovědní lhůty mají zohlednit důvod výpovědi i postavení zletilé nezaopatřené osoby tak, aby bylo minimalizováno riziko jejího sociálního vyloučení. Při uzavírání smlouvy je postupováno tak, aby se na jejich vzniku dotčené strany aktivně podílely a aby mohly rozumět účelu a obsahu dohod.

Není určen pro DDÚ

Pozn.: Standardy, kde je označení (*), se netýkají ambulantní formy SVP

2 B Výkon péče

- 2.11 Zařízení aktivně předchází vzniku předsudků a jejich negativních dopadů na děti ze strany okolí zařízení, ke kterému by mohlo dojít v souvislosti s poskytováním péče.
- 2.12 Zařízení zajišťuje prevenci rizikového chování. Preventivní postupy využívají mezioborového přístupu, odpovídají potřebám cílové skupiny a podporují ji v dosažení optimálního tělesného, duševního a sociálního zdraví. Postupy směřují vždy k minimalizaci rizik spojených s rizikovým chováním.
- 2.13* Zařízení zajišťuje individuální výchovu ke zdravému životnímu stylu, k péči o tělo, sexuální výchovu včetně výchovy k partnerství a rodičovství.
- 2.14* Zařízení aktivně vytváří podmínky (včetně organizačních a administrativních pravidel) pro vytvoření a/nebo udržování kontaktu dítěte s rodinou a blízkými osobami ve formě návštěv rodičů a blízkých osob v zařízení, návštěv dítěte u nich, telefonické, elektronické a listinné korespondence.
- 2.15* Dětem je poskytována podpora a pomoc pro poznávání a orientaci v jejich osobním životním příběhu (např. uchovávání fotografií ze života dítěte, předmětů symbolizujících vzpomínky, vedení podstatných informací, apod.).
- 2.16 Zařízení má zpracován Program rozvoje osobnosti dítěte (v SVP Individuální výchovný plán), který obsahuje podrobnosti stanovené přílohou č. 3. Zařízení zajišťuje, že PROD je implementován do programů a činností s dětmi a je živým nástrojem péče o dítě. S obsahem PROD u je dítě seznámeno a může se k němu vyjádřit.
- 2.17* Zařízení určí klíčového pracovníka (pedagogický pracovník či sociální pracovníce) pro každé dítě a písemně stanoví jeho roli ve vztahu k naplňování potřeb dítěte.
- 2.18 Vztahy pracovníků k dětem v zařízení jsou založeny na respektu a porozumění. Pracovník věnuje dítěti individuální pozornost, snaží se o budování důvěry v jejich vzájemném vztahu a podporuje dítě v naplňování jeho potenciálu.
- 2.19* Zařízení podporuje zapojení dítěte do sociálních vztahů v rámci zařízení, podporuje navazování přátelských vztahů mezi dětmi a předchází vzniku jakýchkoli forem izolace od ostatních nebo vzniku šikany.
- 2.20 Motivační systém výchovně-vzdělávacího procesu je transparentní pro děti a zaměstnance, respektuje cíle, zásady a principy péče a práva všech zúčastněných osob, upřednostňuje pozitivní motivaci dítěte.
- 2.21 Pedagogičtí pracovníci i děti jsou seznámeni s možnými následky nepatřičného chování dětí a zvolené výchovné postupy jsou v souladu s výchovnými cíli, přiměřené a časově omezené. O realizovaných opatřeních ve výchově u dětí je veden záznam a jsou součástí osobního spisu dítěte.
- 2.22* Způsob fungování zařízení zajišťuje dítěti ochranu jeho osobního prostoru a soukromí, a to především v těchto oblastech: uchovávání osobních věcí dítěte, jejich kontroly a úklidu, vstup do pokoje dítěte, návštěvy, prohlídky dětí, zacházení s papírovou a elektronickou korespondencí a s účty na sociálních sítích, telefonické hovory, užívání mobilního telefonu,

- vykonávání osobní hygieny, podávání léků případně výkon zdravotnické pomoci, získávání potřeb osobní hygieny, možnost být sám.
- 2.23* Dítě má v rámci výchovné nebo rodinné skupiny prostor, kde si může uchovávat své osobní věci uzamčené a má k nim volný přístup. Přístup dalších osob do těchto prostor dítěte je specifikován a jsou s ním seznámeni pracovníci zařízení i dítě.
  - 2.24* Program zařízení zajišťuje poměr mezi volným a řízeným časem dětí.
  - 2.25* Zařízení preferuje a vytváří příležitosti k tomu, aby dítě využívalo veřejně dostupných služeb mimo zařízení (škola, mateřská škola, zájmové kroužky apod.).
  - 2.26* Děti jsou podporovány v navazování kontaktů a k trávení svého volného času mimo zařízení v přirozeném sociálním prostředí dítěte.
  - 2.27* Děti jsou podporovány ve zvládnání situací se souvisejícími riziky při učení se samostatnosti a odpovědnosti.
  - 2.28* Dítě je průběžně připravováno na samostatný život. Zařízení zabezpečuje, aby bylo dítě vedeno k tomu, aby přejímalo odpovědnost za své denní povinnosti, je podporováno např. v zacházení s penězi, ve zvládnání právních záležitostí, ve správě bankovního účtu, pojištění, spoření a dalších praktických záležitostech, je podporováno v zapojování se do sociální sítě, v navazování a udržování vztahů, v organizaci svého volného času a v osvojování si dalších potřebných životních dovedností.
  - 2.29* Způsob fungování zařízení vytváří příležitosti k tomu, aby dítě činilo každodenní volby a rozhodnutí v běžných záležitostech. Vytváří příležitosti pro děti aktivně se podílet na činnostech souvisejících s běžným chodem zařízení.
  - 2.30* Dítě je podporováno a provázeno v aktivním a svobodném výběru školy a své budoucí kariéry respektující jeho vzdělávací možnosti. Názor dítěte na výběr školy a oboru je vyhledáván a v maximální možné míře respektován.
  - 2.31* Zařízení uplatňuje postupy spolupráce se školou (např. účast na třídních schůzkách, ohlašování nepřítomnosti dítěte na vyučování apod.) a tyto postupy dbají na prevenci negativního nálepkování dítěte ve škole, které by mohlo vzniknout v souvislosti s poskytováním péče.
  - 2.32* Dětem je zajištěný přístup k doučování v případě potřeby, je jim poskytována podpora při domácí přípravě do školy.
  - 2.33* Zařízení uplatňuje postupy a má určené odpovědné osoby pro zdravotní péči o dítě v rámci zařízení (spolupráce se zdravotnickým zařízením, podávání léků, postupy při nemoci dítěte, informovanost rodičů).
  - 2.34* Zařízení na základě odborného posouzení zdravotního stavu dítěte jej směřuje k takovému typu specializované péče, která nejlépe zajišťuje řešení jeho problémů a je ve shodě s jeho potřebami a zájmy.
  - 2.35* V rámci prodlouženého pobytu zletilé nezaopatřené osoby v zařízení jsou pro ni upravena pravidla a účast na chodu zařízení tak, aby podporovala rozvoj jejích životních dovedností a samostatného života.

Není určen pro SVP a DDÚ.

Pozn.: Standardy, kde je označení (*), se netýkají ambulantní formy SVP

2 C Ukončování péče

- 2.36 Zařízení má písemně zpracovány postupy ukončování péče a přípravy na samostatný život. Dítě je na odchod ze zařízení/ukončení programu připravováno.
- 2.37* Zařízení vyhodnocuje potřeby dítěte pro samostatný život a nastavuje postupy k podpoře úspěšného přechodu dítěte do samostatného života. Před odchodem z péče do samostatného života je dítě provázeno v plánování a přípravě zejména těchto oblastí: vzdělávání, zaměstnání, ubytování, správa financí a možnosti finanční podpory (např. sociální dávky apod.), jednání s úřady, péče o zdraví, přístup ke zdravotním službám a službám dalších potřebných specialistů, udržení sociálních kontaktů, vytváření nové sítě podpory a poradenství atd. Mladý dospělý obdrží seznam kontaktních míst a osob, na které se může obrátit v případě náhlých nebo krizových událostí. Na přípravách se podílí také osoba odpovědná za výchovu a další odpovědné orgány.

Není určen pro SVP a DDÚ.

- 2.38* Pro odcházející dítě zařízení připraví rozloučení a poskytuje mu podporu.
- 2.39* Zařízení uplatňuje následnou podporu a poradenství pro mladého dospělého, který opustí péči, a tyto způsoby respektují individuální potřeby mladého dospělého a kladou důraz na zachování a udržení vztahů, které si v zařízení vytvořil. S těmito možnostmi zařízení mladého dospělého před odchodem včas a srozumitelně seznamuje.

Není určen pro SVP a DDÚ.

Pozn.: Standardy, kde je označení (*), se netýkají ambulantní formy SVP

3 PERSONÁLNÍ AGENDA

Zařízení zaměstnává dostatek kvalifikovaných zaměstnanců, kteří jsou odborně podporováni a znají své kompetence a odpovědnosti. Zařízení uplatňuje odpovědný výběr zaměstnanců a dalších příslušných osob (dobrovolníků, stážistů atd.). Existují mechanismy prevence a kontroly, které zabraňují možnosti nevhodného jednání s dětmi.

- 3.1 Zařízení má specifikovány kvalifikační nároky na zaměstnance, které odpovídají druhu poskytovaných služeb, počtu a potřebám dětí. Pedagogičtí pracovníci pracující v zařízení splňují stanovené kvalifikační předpoklady, bezúhonnost a psychickou způsobilost.
- 3.2* Zařízení má upraveny počty pedagogických pracovníků ve službě v závislosti na potřebách aktuálně umístěných dětí.
- 3.3 Zařízení má stanoven způsob zaškolování nových zaměstnanců ve vztahu k umístěným dětem a souvisejícím výchovným postupům. Nově přijatý zaměstnanec má přiděleného uvádějího pracovníka.

- 3.4 Zařízení má stanoven způsob přijímání a působení dobrovolníků, stážistů, externistů a dalších příslušných osob ve vztahu k umístěným dětem a provozu zařízení.
- 3.5 Zařízení má definován způsob podpory osobnostního a profesního rozvoje pracovníků.
- 3.6 Zařízení má vytvořeny podmínky pro pravidelnou intervizi svých pracovníků a zajišťuje přístup pracovníků k supervizi vykonávané externím, nezávislým, a kvalifikovaným odborníkem.
- 3.7 Zařízení má definovány postupy pro pravidelné hodnocení a kontrolu pracovníků a týmů.

Pozn.: Standardy, kde je označení (*), se netýkají ambulantní formy SVP

4 ORGANIZAČNÍ ASPEKTY

Zařízení zajišťuje péči o děti týmem zaměstnanců, kteří vědí, kdo je řídí a komu se zodpovídají. Existují postupy spolupráce a sdílení informací uvnitř týmu i s dalšími zapojenými subjekty, které dbají na ochranu soukromí a osobních údajů dítěte a jeho rodiny. Zařízení pravidelně sleduje a hodnotí naplňování svého poslání, cílů a kvality poskytované péče a zohledňuje názory dětí, zaměstnanců a dalších zapojených osob.

- 4.1 Zařízení uplatňuje systém vedení dokumentace a postupy zajištění ochrany osobních a citlivých údajů.
- 4.2 Zařízení uplatňuje funkční systém řízení, který je transparentní, srozumitelný, jasně vymezuje kompetence a odpovědnosti zaměstnanců, předávání informací a způsob vzájemné spolupráce.
- 4.3 Zařízení má písemně definována pravidla pro přístup dětí a osob odpovědných za výchovu do osobní dokumentace dítěte. V případě potřeby je před konzultací o záznamech, během níž je poskytnuto vhodné poradenství.
- 4.4 Zařízení uplatňuje postupy spolupráce s jinými subjekty (např. orgány sociálně právní ochrany, školská a zdravotnická zařízení, osoby odpovědné za výchovu, policie, soudy atd.).
- 4.5 Zařízení má písemně definované postupy činnosti v mimořádných situacích ve vztahu k osobnosti dítěte. S těmito postupy jsou všechny příslušné osoby seznámeny.
- 4.6 Zařízení brání zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu.

5 PROSTŘEDÍ VÝKONU PÉČE

Zařízení vytváří pro děti bezpečné prostředí, které umožňuje poskytování požadovaných služeb ve vztahu k jejich oprávněným zájmům a specifickým potřebám.

- 5.1 Zařízení splňuje materiální, technické a hygienické podmínky, které odpovídají kapacitě zařízení a potřebám umístěných dětí.

5.2* Zařízení uplatňuje takové postupy k zajištění bezpečnosti dětí, které v co největší možné míře zachovávají soukromí dítěte, jeho svobodný a samostatný pohyb. Užívá-li zařízení k zajištění ochrany stavebně technické prvky a/nebo audiovizuální systémy, má specifikována pravidla jejich použití, se kterými jsou seznámeny děti i zaměstnanci.

5.3* Prostorové uspořádání a vybavení zařízení se podobá fungování běžné domácnosti v míře přiměřené typu zařízení a potřebám dětí a poskytuje dětem příležitosti k osvojení si dovedností spojených s chodem domácnosti.

Pozn.: Standardy, kde je označení (*), se netýkají ambulantní formy SVP.

Užití zkratky ve standardech kvality péče

A	základní standard
B	rozvojový standard
DD	dětský domov
DDŠ	dětský domov se školou
DDÚ	diagnostický ústav pro děti
DÚ	diagnostický ústav
EZ	elektronické zdroje
IVP	Individuální výchovný plán
MPP	Minimální preventivní program
ODD	osobní dokumentace dítěte včetně Programu rozvoje osobnosti dítěte
ODP	osobní dokumentace pedagogického pracovníka
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dítěte
PP	písemné podklady
PROD	Program rozvoje osobnosti dítěte
RD	rozhovor s dítětem
RV	rozhovor s vedoucím pracovníkem
RZ	rozhovor se zaměstnancem
SVP	středisko výchovné péče
VP	vlastní pozorování
VÚ	výchovný ústav

Pro účely tohoto Výnosu se rozumí

Individuálním výchovným plánem: Plán výchovně vzdělávací péče o konkrétního klienta ve středisku výchovné péče, ve kterém jsou na základě potřeb klienta vymezeny cíle spolupráce, podmínky a postupy, jak jich dosáhnout v různých oblastech života klienta. Individuální plán upravuje Metodický pokyn upřesňující podmínky činnosti SVP, vydaný MŠMT roku 2007.

Intervizí: Aktivita v rámci týmu pracovníků, která zahrnuje sdílení a rozbor případové práce, zpětnou vazbu od účastníků intervizní skupiny, vzájemnou podporu a inspiraci pro další rozvoj případové práce.

Klíčovým pracovníkem: Pro konkrétní dítě určený pedagogický nebo sociální pracovník zařízení, který sleduje vývoj dítěte, všímá si jeho potřeb a spokojenosti, monitoruje výsledky péče, koordinuje zajištění potřeb dítěte, udržuje pravidelný individuální kontakt s dítětem, hájí jeho zájmy; může koordinovat aktivity, činnosti a služby poskytované dítěti, může být klíčovou osobou pro předávání informací o dítěti mezi zařízením a školou nebo zdravotnickým zařízením.

Prevencí rizikového chování: Systém opatření, která mají předcházet, zamezit prohlubování a šíření či opakování nežádoucího jevu – rizikového chování. Rizikovým chováním označujeme takové chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost

Supervizí: Nástroj rozvoje profesních dovedností, posilování vztahů v pracovním týmu a náhledu na problematické situace. V procesu supervize poskytuje externí pracovník (supervizor) supervidovanému jednotlivci nebo týmu zpětnou vazbu k jeho práci. Supervize má většinou formu rozhovoru.

Mladým dospělým: Klient zařízení blízky zletilosti nebo zletilý nezaopatřený klient.

Příloha č. 2: Formulář pro tvorbu PROD a IVP

PROGRAM ROZVOJE OSOBNOSTI DÍTĚTE

Jméno dítěte:
Datum narození:
Ročník a rok školní docházky:

Střednědobé a krátkodobé cíle péče o dítě v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy; zejm. vyhodnocení předchozích cílů a způsob dalšího vzdělávání, zapojení do zájmové činnosti, do odpovídajících skupinových, socializačních kontaktů a kontaktů s rodinou:

1. **Osobnostní charakteristika** dětí ovlivňující edukační proces (*např. emoční stabilita, temperament, charakter, osobní tempo, samostatnost, adaptace na změny, ...*)

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

2. **Vztah k lidem** (*např. postavení v kolektivu, vztah k vrstevníkům, k opačnému pohlaví, k dospělým autoritám – ženy, muži; vztah k sobě, sociální zdatnost*)

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

3. Kontakt a vztahy s rodinou nebo jinými blízkými osobami (např. četnost, forma, emoční ladění, iniciativa, spolupráce, ...)

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

4. Sebeobslužné dovednosti (např. hygiena, stolování, vzhled – úprava)

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

5. Vztah k povinnostem v zařízení

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

6. Školní dovednosti a vzdělávací potřeby (např. vztah ke škole, vypracovávání domácích úkolů)

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

7. Zájmy, kroužky a profesní orientace

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

8. Další / jiná významná oblast - .....

Současný stav, zhodnocení uplynulého období:
Cíl:
Plán a postupy:

9. Přání / vyjádření dítěte

--

S programem rozvoje osobnosti dítěte je dítě seznámeno adekvátně věku, na plánu v jednotlivých položkách se účastní.

.....
dne   podpis dítěte   podpis zástupce zařízení   podpis ředitele/ky

Další vyhodnocení programu rozvoje osobnosti zpracovává určený pracovník / vychovatel výchovné (rodinné skupiny) na základě poznatků o uplynulé a aktuální situaci dítěte pravidelně, nejméně však 1x za půl kalendářního roku. Označí splnění zadaných cílů a stanoví nové, s nimiž dítě důkladně seznámí, projedná cíle, prostředky, podmínky, s nimiž mohou k jejich dosažení výchovní pracovníci a děti v budoucím období pracovat /viz. výše/. Diagnostický ústav pomáhá metodickým vedením a kontrolou.

INDIVIDUÁLNÍ VÝCHOVNÝ PLÁN

Jméno dítěte:
Datum a místo narození:
Ročník a rok školní docházky:
Adresa trvalého pobytu/bydliště:
Kontakt na osobu odpovědnou za výchovu dítěte:

Organizační uspořádání výchovně vzdělávací péče o klienta ve středisku výchovné péče vychází z cílů a potřeb, které jsou vyjádřeny v individuálním výchovném plánu. Středisko klientovi nabízí diagnostické, preventivně výchovné, terapeutické a poradenské služby. Při vypracovávání individuálního výchovného plánu vychází středisko z výsledků diagnostiky klienta. Dále jsou vybrány metody, postupy a podmínky nabízené služby podle možnosti klienta a povahy problémů.

Důvod žádosti klienta o přijetí do péče SVP:

--

Vymezení cílů, kterých chce klient a osoba odpovědná za výchovu dosáhnout:

--

Vymezení podmínek spolupráce mezi SVP, klientem a osobou odpovědnou za výchovu nezletilého klienta včetně volby postupů a metod, které budou na základě popisu současného stavu (případně zhodnocení již poskytované péče) respektujícího diagnostické poznatky (SVP nebo jiných institucí) v dané oblasti směřovat k cíli poskytované péče:

Situace a soužití v rodině

Současný stav:
Cíl:
Metody, postupy, podmínky:

Vzdělávání ve škole, další vzdělávací dráha

Současný stav:
Cíl:
Metody, postupy, podmínky:

Ostatní sociální vztahy a vazby

Současný stav:
Cíl:
Metody, postupy, podmínky:

Vztah ke zdraví, zdravý životní styl, péče o sebe

Současný stav:
Cíl:
Metody, postupy, podmínky:

Další / jiná významná oblast - .....

Současný stav:
Cíl:
Metody, postupy, podmínky:

Plán osobního rozvoje klienta (časová osa a priority jednotlivých oblastí, přístup klienta atp.)

--

Přání / vyjádření klienta

S individuálním výchovným plánem, na jehož tvorbě jsem se aktivně podílel/a, souhlasím.

.....

Podpis klienta

.....

podpis osoby odpovědné za výchovu

.....

Dne

.....

podpis etopeda/ psychologa/ zástupce SVP